

Načelo DNSH

Nataša Florjančič

11. pogoj JR: ne škoduj bistveno naslednjim okoljskim ciljem:

1. Blažitev podnebnih sprememb
2. Prilagajanje podnebnim spremembam
3. Trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov
4. Krožno gospodarstvo vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem
5. Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal
6. Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov

Dokumentirano / različno glede na sklop

- Da je načelo DNSH spoštovano, mora biti naslovljenih vseh šest okoljskih ciljev, dejavnost (obnova / novogradnja) ne sme »škodovati bistveno«. V mislih je potrebno imeti **dokazovanje tega od samega začetka dejavnosti**, vsi **postopki morajo biti dokumentirani**;
- Upoštevati je potrebno vpliv na okoljske cilje **skozi življenjski cikel aktivnosti**: od gradnje / obnove skozi uporabo do konca življenjskega cikla;
- Uresničevanje tega načela bo različno za:
 - SKLOP 1 : sofinanciranje investicij v **popolno prenavo oz. rekonstrukcijo** nastanitvene turistične infrastrukture
 - SKLOP 2: sofinanciranje investicij v **izgradnjo novih nastanitvenih obratov (t.j. novogradenj)**

Drugi posebni pogoji iz razpisa, ki naslavlajo okoljske cilje

- 9. V okviru investicije mora biti vsaj 50 % upravičenih stroškov investicije namenjenih ukrepom za doseganje višje energetske učinkovitosti.
- 10. Investicija mora v okviru meril, ki se nanašajo na prispevek investicije k zelenemu prehodu dosegati najmanj 40 % vseh možnih točk pri merilih od 8 do 14.
- 12. Investicija mora biti skladna s predpisi s področja ohranjanja narave, varstva okolja in voda, upoštevati mora pogoje zavarovanega območja Natura 2000 in drugega varovanega območja, v kolikor se investicija nahaja na tem območju.
- 13. Nastanitveni obrat bo moral ob zaključku investicije pridobiti ekološki znak za nastanitvene obrate Upoštevani ekološki znaki: EU – EU ECOLABEL, Bio Hotels, Green Globe, Green Key, Travelife, Ecocamping, World of Glamping Green, L.E.A.F., Slovenia Green Cuisine

Dodatni posebni pogoji za investicijo

Kazalnik	obnova	novogradnja
Stopnja energetske učinkovitosti	$\leq 25 \text{ kWh}/(\text{m}^2\text{an})$	$\leq 20 \text{ kWh}/(\text{m}^2\text{an})$
Razred energetske izkaznice	B1	B1
specifična potrebna skupna primarna energija za delovanje	$\leq 75 \text{ kWh}/(\text{m}^2\text{an})$	$\leq 60 \text{ kWh}/(\text{m}^2\text{an})$ pri zahtevnih objektih 20 % manj
Razmernik OVE	ROVE $\geq 50 \%$	ROVE $\geq 60 \%$

Blažitev podnebnih sprememb

Kaj pomeni, da dejavnost/aktivnost ne škoduje temu cilju?

Aktivnost nima znatnega vpliva na povečanje emisij toplogrednih plinov.

Ne škodovanje temu cilju (oz. v tem primeru prispevek k uresničevanju tega cilja) se izpolnjuje tudi preko izpolnjevanja dodatnih posebnih pogojev iz razpisa:

- Energetska izkaznica;
- Pridobitev okoljskega znaka;
- S posebnimi dodatnimi pogoji za investicijo: mejne vrednosti glede energetske učinkovitosti, potrebne skupne primarne energije za delovanje in rabe OVE;

Prilagajanje podnebnim spremembam

Kaj pomeni, da dejavnost/aktivnost ne škoduje temu cilju?

- Kadar ta dejavnost ne privede do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva;

Na kaj smo lahko pozorni?

- Opredelimo, katera fizična podnebna tveganja (povezana s temperaturo, vetrom, vodo, trdo maso) bi lahko vplivala na uspešnost dejavnosti med njenim pričakovanim trajanjem;
- Kadar se oceni, da dejavnost ogroža eno ali več fizičnih podnebnih tveganj, se opravi oceno podnebnih tveganj in ranljivosti, ki je sorazmerna z obsegom dejavnosti.

Trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov

Kaj pomeni, da dejavnost ne škoduje temu cilju?

- Kadar ta dejavnost ne škoduje dobremu stanju ali dobremu ekološkem potencialu vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali dobremu okoljskemu stanju morskih voda;

Na kaj smo lahko pozorni?

- Pri obnovi naredimo primerjave prej in potem, pri novogradnjah, dokazovanje najboljšega izkoristka vodnih virov, pri obeh možnost ponovne uporabe vode, uporaba deževnice...npr. pretok pip za umivalnike največ 6 l/min, prhe največ 8 l/min. Dokazujemo s tehničnimi specifikacijami.

Krožno gospodarstvo in preprečevanje odpadkov

Kaj pomeni, da dejavnost ne škoduje temu cilju?

Kadar ta dejavnost ne privede do:

- **znatne neučinkovitosti** pri uporabi materialov ali neposredne ali posredne rabe naravnih virov, kot so neobnovljivi viri energije, surovine, voda in zemlja, v eni ali več fazah življenjskega cikla proizvodov, vključno z vidika trajanja, popravljivosti, nadgradljivosti, možnosti ponovne uporabe ali recikliranja proizvodov;
- **znatnega povečanja** nastajanja, sežiganja ali odlaganja **odpadkov**, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati,
- tega da lahko dolgoročno odlaganje odpadkov bistveno in dolgoročno škoduje okolju.

Na kaj smo lahko pozorni?

- Najmanj 70 % (glede na maso) nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov, ki nastanejo na gradbišču, se pripravi za ponovno uporabo, recikliranje in drugo snovno predelavo,
- Izdela se načrt ravnanja z gradbenimi odpadki / tudi načrt upravljanja z odpadki med uporabo nastanitvenega obrata, ki zagotavlja čim večjo ponovno uporabo ali recikliranje po koncu življenjske dobe v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki, tudi na podlagi pogodbenih dogovorov s partnerji na področju ravnanja z odpadki. V zvezi s tem se lahko zbira tudi dokazila, npr. pogodbe s pooblaščenimi izvajalci za ravnanje z odpadki.

Preprečevanje in nadzor onesnaževanja zraka, vode in zemlje

Kaj pomeni, da dejavnost ne škoduje bistveno?

- Kadar ta dejavnost ne privede do znatnega povečanja emisij onesnaževal v zrak, vodo ali zemljo v primerjavi s stanjem pred začetkom izvajanja te dejavnosti,

Na kaj smo lahko pozorni?

- Sprejme se ukrepe za zmanjšanje emisij hrupa, prahu in onesnaževal med gradnjo in rušitvenimi deli.
- Gradbene komponente in materiali, uporabljeni za gradnjo, ki lahko pridejo v stik s „stanovalci“ (v našem primeru gosti/osebje) ne povzročajo škode za zdravje, gostje / osebje niso izpostavljeni prekomernemu hrupu

Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov

Kaj pomeni, da dejavnost ne škoduje bistveno?

- Kadar dejavnost ni znatno škodljiva za dobro stanje in odpornost ekosistemov ali za stanje ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije.

Na kaj smo lahko pozorni?

- Preveriti je potrebno, da novi objekt ni zgrajen na ornem zemljišču ali pridelovalni površini, neizkoriščenem zemljišču s priznanimi velikim pomenom za ohranjanje biotske raznovrstnosti ali zemljišču, ki se uporablja kot habitat ogroženih (rastlinskih in živalskih) vrst zemljišču, ali zemljišču, ki ustreza opredelitvi gozda v nacionalnem pravu,
- Če je potrebno, mora biti izvedena presoja vplivov na okolje, in izvedeni blažitveni in izravnalni ukrepi z upoštevanjem hierarhije ukrepov za ublažitev vplivov na ekosistem. Dokazilo je gradbeno dovoljenje.

Povezave do dokumentov

- Tehnične smernice za uporabo „načela, da se ne škoduje bistveno“ v skladu z uredbo o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01)&from=EN)
- UREDBA (EU) 2020/852 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=SL>
- DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2139, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32021R2139>
- SMERNICE ZA TRAJNOSTNO GRADNJO, http://arhiv.izs.si/fileadmin/dokumenti/publikacije-IZS/Smernice_IZS/Smernica-TG-final-smal.pdf

Hvala za vašo pozornost.

